

Finansdepartementet

Datum
2025-03-07

Diarienummer
Ä 2024-3793

Remissvar - Om ekonomiska styrmedel för en mer cirkulär ekonomi

Tillväxtverket arbetar för konkurrenskraftiga företag och hållbar utveckling i alla delar av Sverige. Det gör myndigheten genom att skapa förutsättningar för stärkt konkurrenskraft, ökad innovation, stärkt omställningsförmåga och en hållbar utveckling i hela landet. Myndigheten arbetar inom tre politikområden - den regionala utvecklingspolitiken, landsbygdspolitiken och näringspolitiken - som är ömsesidigt förstärkande. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Tillväxtverket delar betänkandets bedömning avseende att fler åtgärder behöver vidtas för att uppnå de svenska miljö- och klimatmålen samt att ekonomiska styrmedel kan utgöra ett lämpligt verktyg för att främja omställningen till en cirkulär ekonomi.

Den gröna omställningen är avgörande för svenska företags konkurrenskraft på en marknad där hållbarhetsfaktorer som ESG (Environmental, Social samt Governance) spelar en central roll. Många svenska företag är redan i framkant vad gäller cirkulära lösningar, särskilt inom teknikutveckling och innovation. I februari 2025 presenterade EU-kommissionen *The Clean Industrial Deal*, ett nytt initiativ som syftar till att främja en ny industripolitik i Europa, vilken ska stärka EU:s konkurrenskraft och bidra till att uppnå EU:s klimatmål. Utifrån *The Clean Industrial Deal* är det Tillväxtverkets bedömning att cirkulär ekonomi och cirkulära affärsmodeller kommer att få ett ökat fokus de kommande åren, och att svenska företag har fortsatt stor potential att driva den cirkulära ekonomin framåt.

Tillväxtverket instämmer i att styrmedel kan innebära en effektivare resursanvändning som kan öka de cirkulära flödena, samtidigt som företagen ges möjlighet att stärka sin konkurrenskraft, skapa nya affärsmöjligheter, minska sina kostnader, förbättra tillgången på råvaror samt minska sin miljö- och klimatpåverkan.

För att svenska näringslivets ska kunna ställa om och fortsätta bidra till en cirkulär ekonomi behövs rätt förutsättningar. Betänkandet lyfter att nya styrmedel för cirkulär ekonomi kan medföra en administrativ börda för företag, exempelvis genom ökade rapporteringskrav kopplade till produkter och leverantörskedjor. Tillväxtverket instämmer i bedömningen och vill betona att ökade administrativa krav och andra regelbördor som kan följa av nya ekonomiska styrmedel kan leda till ökade kostnader för både myndigheter och företag, särskilt för små och medelstora företag. Samtidigt

behöver detta balanseras mot tillgången till produktdata och innehållsinformation, vilket gör att en viss mängd rapportering från företagen är en nödvändig del i omställningen till en cirkulär ekonomi.

Tillväxtverkets undersökning *“Företagens gröna omställning - Drivkrafter, hinder och stödbehov”* visar att företag har behov av långsiktiga och förutsägbara politiska beslut som skapar en stabil grund för gröna investeringar och nödvändiga förändringar. Otydliga och komplexa regelverk upplevs som en källa till osäkerhet och ökade kostnader, särskilt för små och medelstora företag. Mot denna bakgrund bedömer Tillväxtverket att framtida konsekvensanalyser av ekonomiska styrmedel, inom de områden som betänkandet lyfter, bör genomföras på ett heltäckande och noggrant sätt, för att säkerställa att nya regler blir träffsäkra, enkla att tillämpa och efterleva, samt inte medför onödigt höga kostnader för företagen. Det är också viktigt att krav på företag balanseras mot den faktiska miljönyttan och en mer effektiv resursanvändning, som en del i att minska regelbördan och ge svenska företag möjlighet att fokusera på sin kärnverksamhet.

Nya ekonomiska styrmedel kan även medföra utmaningar för små och medelstora företag när det gäller att förstå hur deras verksamhet eventuellt behöver anpassas, vilket kräver både tid och resurser. Tillväxtverket föreslår därför att framtida analyser av ekonomiska styrmedel även tar hänsyn till att det kan finnas ett behov av kompetenshöjande insatser som riktas mot små och medelstora företag. Sådana insatser kan underlätta deras anpassning till nya regelverk och minska risken för att omställningen försenas eller förhindras, vilket på sikt kan påverka svenska företags konkurrenskraft negativt.

Betänkandet redogör kortfattat för möjligheten att med bidrag styra investeringar. Tillväxtverket bedömer att detta område skulle kunna analyseras mer ingående för att fullt ut förstå dess potential och effekter. Vidare bedömer Tillväxtverket att utlysningar, baserade på befintliga förordningar, kan riktas mot företag för att främja att cirkulära resursflöden beaktas redan i designfasen av en produkt, exempelvis genom att återvunnet material används eller att produkten utformas för att underlätta återvinning.

Beslut i detta ärende har fattats av Tim Brooks. Enhetschef Annika Rosing och handläggare Caroline Dahlbom, Anna Stattin och Richard From har deltagit. Handläggare Hanna Olsson har varit föredragande.

Tim Brooks

Hanna Olsson